

JUNIPER

Monica Furlong

Juniper

Lemniscaat Rotterdam

Negende druk, 2013

Vertaling: Anneke Koning-Corveleijn

Omslag: Dirk van der Maat

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v. Rotterdam 1991

ISBN 978 90 6069 822 8

© Monica Furlong 1990

First published in Great Britain 1990 by Victor Gollancz Ltd., London

Oorspronkelijke titel: *A Year And A Day*

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk: Ten Brink, Meppel

Bindwerk: Callenbach, Nijkerk

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Inhoud

1 Een opmerkelijk kind	7
2 Gamal	15
3 De hazelaar	22
4 De reis	30
5 Euny	34
6 De eerste dag	39
7 De tweede dag	43
8 Leren	47
9 Borra	52
10 Angharad	58
11 Het spinnen van de draad	63
12 Het maken van de cape	69
13 Een <i>doran</i> zijn	73
14 De inwijding	78
15 De plechtigheid	84
16 Euny trotseren	87
17 Mijn thuiskomst	94
18 De vloek van Meroot	102
19 Een ritueel	107
20 Vliegen	112
21 Finbar en ik	118
22 In de val	124
23 Het plan	132
24 De ontsnapping	138
25 Koorts	144
26 Het lied van Gamal	151

1 Een opmerkelijk kind

Volgens mijn kindermisje Erith vroor het dat het kraakte en was het aardedonker die ijskoude januarinacht waarin ik werd geboren. Wat vooral opviel was dat de witte uilen die in de bomen vlakbij ons paleis woonden, de hele nacht door oehoe bleven roepen en rond het paleis bleven vliegen. Niemand heeft toen een oog dicht kunnen doen. Erith vond het een teken dat ik een heel opmerkelijk kind moest zijn en tegen de tijd dat ik oud genoeg was om dit verhaal te horen, wilde ik haar graag geloven.

Opmerkelijk of niet, ik werd in bad gestopt en met olie ingesmeerd, net als alle andere baby's, en toen kreeg ik een hemdje aan en werd ik in een konijnenvelletje gewikkeld om me warm te houden. Mijn vader en moeder toonden hun eerste baby aan de *ealdors*, de wijze staatslieden, zoals de gewoonte was, en daarna heeft Erith me de hele nacht geknuffeld, zodat ik me, zo zei ze, niet vreemd zou voelen in de nieuwe wereld waar ik naar toe gekomen was. Maar ik groeide en bloeide in die wereld, door de liefde die ik kreeg van mijn moeder Erlain, mijn vader Mark en Erith, mijn kindermisje.

Mijn vader was *regulus*, dat is een soort hoofdman of koning, in Cornwall en we woonden in Kasteel Dore, in het Houten Paleis dat hij op een hooggelegen, met gras begroeid stuk grond had laten bouwen – op een plek waar heel vroeger een fort had gestaan. Om de binnenplaats heen stonden een huis waar mijn vader en moeder en ik in woonden, een huis voor de sterrenwichelaars en een huis voor de barden, een wapensmederij, een bakkerij, woonverblijven voor de ridders en de *ealdors*, en een grote zaal waar mijn vader iedere avond met de ridders en *ealdors* at. Het huis lag hoog op een heuvel met een kilometers ver uitzicht over boerderijen en andere heuvels, en de lucht had dat

hele speciale, stralende licht zoals je dat alleen in Cornwall ziet. Mijn moeder Erlain was een lange, elegante vrouw die heel intelligent was. Ze kon lezen en schrijven en had ook wiskunde en poëzie bestudeerd. Ze kon prachtig zingen met harpbegeleiding en ik heb horen vertellen dat zij het was die de barden bij ons thuis introduceerde, en met de barden een heel andere sfeer dan toen mijn vader er alleen met zijn ridders woonde. Zij leerde hem lezen en schrijven en langzaam maar zeker, krijger die hij was, begon hij studeren net zo leuk te vinden als zij. Met als gevolg dat hij later wilde dat ik goed onderwijs zou krijgen. Goed onderwijs dat meisjes zelfs nu vaak nog niet krijgen.

Maar ik loop op de dingen vooruit. Ik moet jullie eerst vertellen dat iedere keer als er bij een ridder of een *ealdor* van ons volk een kind werd geboren, de sterrenwichelaars de sterren en de sterrenkaarten bestudeerden om het levenslot van dat kind te voorspellen. Vervolgens schreven ze enkele woorden op, een soort gedicht bijna, om het kind te helpen herinneren wat de belangrijkste punten waren, en dit werd in heel kleine letters op perkament geschreven en in een klein hoornen kokertje gedaan dat je aan een leren bandje om je hals droeg. Later, toen ik groter was en had leren lezen, vond ik het leuk om het perkament eruit te halen en de woorden te lezen, alleen maar om mezelf eraan te herinneren. Het ging zo:

*Genoemd naar de sterke en kronkelige boom
Der medicijnen, als ze de weg vindt
Met behulp van aarde, lucht, water, vuur
Dan zal ze heel maken wat kapot is.
De donkere leermeesteres zal haar op haar fouten wijzen
De blonde leermeesteres zal haar beschermen
De sterke man zal van haar houden
En alles kan goed komen.*

Ik begreep er niet veel van, vooral omdat ik *niet* naar een boom was genoemd, maar een echte naam uit Cornwall had gekregen, Ninnoc. De rest van het gedichtje was al even verwarrend. In een van mijn eerste herinneringen zie ik een enorme kamer in

het Houten Paleis voor me, met een vrolijk flakkerend vuur in de haard. Er stond een groot bed voor mij en Erith had een klein bed in de hoek van de kamer. Maar omdat ik me zo alleen voelde in mijn grote bed, sprong ik er vaak weer uit en klom bij Erith in bed. Erith was jong en mooi. Ze had rood haar en een heleboel sproeten. Ik telde ze altijd om haar te plagen. Soms maakte ik haar wakker om haar een verhaal te laten vertellen of een van haar Ierse liedjes voor me te laten zingen. Ik was nogal bazig tegen Erith – ik gedroeg me als een kleine prinses die van bedienden verwacht dat ze doen wat hun wordt gevraagd – en weigerde om me aan te kleden of in bad te gaan of te eten of wat ik ook moest doen. Een of twee keer dreigde ze mijn vader te vertellen hoe slecht ik me gedroeg, maar ze heeft het nooit gedaan.

Soms kwam mijn vader 's avonds naar mijn kamer op het moment dat ik eigenlijk naar bed moest en zei tegen Erith dat ze me mijn mooiste jurk moest aantrekken. (Ik had prachtige kleren, gemaakt van stukjes goud- of zilverkleurige stof, net vlammetjes. Die stof was over van mijn moeders gewaden. Ik was heel trots op mezelf als ik die kleren aan had.) Ik had oorknopen en armbanden van zilver of met edelstenen, en bij speciale gelegenheden hing Erith juwelen in mijn lange zwarte haar. Op zo'n avond deed Erith mij dan kleine pantoffeltjes van eekhoornbont aan en kamde mijn haar en dan liep ik met mijn vader mee in de stoet ridders die naar de Grote Zaal ging. Dan nam hij me op schoot en gaf me kleine hapjes van zijn bord, en na het eten zat ik bij de andere ridders op de knieën en plaagden ze me en speelden met me. Een of twee keer stond ik boven op de tafel en zong een van de liedjes die mijn moeder of Erith me geleerd hadden.

Ik was teleurgesteld dat mijn moeder niet nog een baby kreeg waarmee ik zou kunnen spelen. Pas veel later besepte ik dat mijn ouders ook meer kinderen wilden. Maar ik kreeg al gauw een ander speelkameraadje over wie ik jullie later zal vertellen, en Erith liet me ook spelen met de kinderen van sommige ridders en *ealdors*. We speelden fantastische spelletjes. Het oude fort waarop het paleis was gebouwd, was vroeger omgeven geweest door enorme greppels en wallen, aangelegd in de vorm van een doolhof om het de vijand moeilijk te maken binnen te komen. We renden elkaar

achterna door de greppels, gleden met houten sleetjes van de wallen af, leerden het doolhof door en door kennen en konden er fantastisch verstoppertje in spelen.

Op een keer toen we aan het spelen waren, kwam er een magere vrouw met een donkere huid bij de ingang van het doolhof dat naar het paleis leidde. Ze had vreemde, donkere ogen, een rode blos op haar wangen en een stevige, besliste stap. Ze droeg versleten zwarte kleren, eigenlijk nauwelijks meer dan vodden, en ze was blootshoofds zoals alleen bedelaressen erbij liepen.

Haar zwarte haar was niet opgestoken maar hing los op haar rug, alsof ze nog een kind was. Ze had schoenen aan die zo versleten waren dat haar ene voet voor het grootste gedeelte zichtbaar was. Haar hele uiterlijk stond me tegen.

‘Wat moet u hier?’ vroeg ik bazig.

‘Ik heb een aantal zaken te bespreken met Marcus Cunomorus,’ zei ze. Ze duwde me opzij en liep het doolhof in.

‘Hij zal u toch niet ontvangen!’ schreeuwde ik haar boos na. Waarna wij kinderen op de wallen klommen om met leedvermaak toe te kijken hoe ze zou verdwalen in het doolhof. (We hadden vaak met veel plezier toegekeken hoe vreemdelingen herhaaldelijk de doodlopende gangen inliepen tot ze ons wel om hulp moesten vragen en ons zelfs omkochten met een muntstuk.) De magere vrouw verdwaalde niet maar liep behendig naar de ingang toe, waar de schildwacht haar moet hebben doorgelaten, want we zagen haar een paar minuten later naar mijn vaders vertrekken lopen.

‘Wie was die vrouw die u kwam opzoeken?’ vroeg ik hem die avond. ‘Die vrouw met die afschuwelijke kleren aan.’

‘Dat was Euny,’ zei hij en zweeg, terwijl hij en mijn moeder elkaar even aankeken. Ik wilde weten wie dat was en waar ze voor gekomen was, maar hij hield er nooit van als ik naar dingen vroeg die me niet aangingen, dus ik durfde niet verder te vragen. Ik was altijd een beetje bang voor hem.

Ik heb een nog veel vroegere herinnering die ik op de een of andere manier altijd in verband breng met Euny, alsof wat er toen gebeurde een voorproefje was van de gebeurtenissen die nog zou-

den komen. Ik was nog tamelijk klein en stapte een beetje rond op het grote omheinde stuk grasland bij het fort. Er liepen een heleboel grote mensen rond, voornamelijk mannen, met vreemde, gevorkte twijgen in hun handen. Ze liepen langzaam, hun ogen strak op de grond gericht. Ze schonken geen aandacht aan me en praatten niet tegen me zoals anders. Omdat ik me verveelde en ze wilde nadoen, raapte ik een van de twijgen op die iemand had laten vallen en begon naar het midden van het grasveld te lopen. Plotseling begon ik te schreeuwen, zo hard en zo bang dat iedereen stilstond en naar me keek. Wat er gebeurde was dat de twijg in mijn handen in een slang was veranderd. Nou ja, niet echt natuurlijk. Het was maar een gewoon twijgje, maar terwijl ik het vasthield, was het plotseling heel eng gaan bewegen en kronkelen in mijn handen. Mijn vader kwam naar me toe.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg hij.

‘Het twijgje veranderde in een slang,’ zei ik. Ik wist dat ze allemaal om me zouden gaan lachen omdat het nu alleen maar een stokje was.

‘Rustig maar,’ zei hij. ‘Het was niet echt een slang. Zou je het nog een keer willen doen om het ons te laten zien?’

Dus pakte ik, om hem een plezier te doen, zenuwachtig het twijgje weer op bij de twee uiteinden en het begon bijna meteen weer te schokken alsof het een eigen leven leidde, en ik liet het met een gil weer vallen. Ik dacht dat mijn vader boos op me zou zijn, maar hij tilde me lachend op.

‘Goed zo, kleine meid. Jij hebt water voor ons gevonden. We dachten al dat er hier ergens water moest zijn, maar niemand kon het ooit vinden.’ Kort daarna vond ik een baby-uiltje buiten op het veld en aangezien hij zijn moeder kwijt leek te zijn en er slecht aan toe was, moest en zou ik hem mee naar huis nemen. Erith bleef maar zeggen dat mijn ouders het niet goed zouden vinden dat ik hem hield, maar ik verstopte hem in een klein kamertje naast mijn slaapvertrek en alleen zij wist er van. Erith was ervan overtuigd dat ik zou vergeten hem eten te geven, maar ik bedelde altijd om de muizen die de kokkin in haar vallen ving en andere stukjes vlees en het baby-uiltje leek heel tevreden. Zijn veren zagen er nu schoon uit, vooral als hij ze opzette. Ik vond het heerlijk

hem in mijn hand te nemen en in zijn sturende amberkleurige ogen te kijken. Soms ging hij op mijn schouder zitten, maar vaak vond hij het fijn om urenlang op een plank boven de haard in het schemerige winterlicht te soezen. Toen hij groter werd vloog hij kleine stukjes door de kamer. Hij vloog majesteitelijk rond met zijn brede vleugels. Ik noemde hem Maan.

Ik moet tot mijn schaamte bekennen dat hoe groter ik werd, hoe brutaler ik werd tegen Erith. Ze was vaak zowat uitgeput van de inspanning om mij zover te krijgen dat ik opstond en me waste en aankleedde, hoewel zij eigenlijk degene was die mij waste en kleedde. In die dagen werd alles voor me gedaan en beslist. Als we naar buiten gingen, wilde ik altijd verder dan we mochten, of ik wilde dingen doen die Erith gevaarlijk vond – op het ijs van de vijver lopen als het nog te dun was, over de vuren springen die de boeren in de herfst tijdens de oogsttijd aanstaken, hoog in bomen klimmen en van de ene tak naar de andere slingeren en niet naar beneden willen komen. Erith smeekte me dan altijd te doen wat me gezegd werd, verscheurd tussen haar liefde en zorg voor mij en haar hoogtevrees en angst voor water en vuur. Het leek in die tijd wel of ik nergens bang voor was.

Op een dag maakte ik Erith het leven weer zuur. Ik was de stal ingelopen waar mijn vaders hengst stond, een groot zwart beest dat al een keer een stalknecht kreupel had gemaakt en dat mij waarschijnlijk met een schop kon doden. Ik ging steeds dichterbij het dier toe, vastbesloten om het paard te aaien en een appel te geven, terwijl Erith me half huilend smeekte terug te komen. Ik denk dat ik wel wist dat ik me dwaas gedroeg, maar op de een of andere manier maakten de smeekbeden van Erith juist dat ik doorging.

Plotseling voelde ik tot mijn grote verbijstering hoe ik in mijn nekvel werd gegrepen en door iemand achter me die ik niet kon zien uit de stal werd geduwd. Zodra ik weer los was, draaide ik me woedend om en zag tot mijn verbazing de vrouw Euny staan, nog steeds even haveloos. Ze keek me aan met gloeiende ogen die vuur leken te schieten.

‘Juniper!’ zei ze. We stonden elkaar een paar minuten lang aan te staren, allebei kwaad, en toen, geïrriteerd omdat ze me terecht

wees omdat ik Erith tot wanhoop bracht, mompelde ik: ‘Het gaat u in ieder geval toch niets aan.’

Euny gaf hier geen antwoord op maar duwde me weg van de stal, draaide zich om en liep weg. Toen ik naar Erith keek zag ik dat zij er akelig zelfvoldaan uitzag.

‘Goed zo!’ zei ze. ‘Je hebt je petemoei boos gemaakt.’

Ik was hier zo verbaasd over, dat ik meteen vergat dat ze er zo zelfvoldaan uitzag.

‘Mijn petemoei! Euny mijn petemoei! Hoe zou iemand als Euny nu mijn petemoei kunnen zijn?’

‘Dat was de keus van je moeder,’ zei ze. ‘Niet dat je vader het er niet mee eens was.’ En ze klemde haar lippen op elkaar net zoals ze altijd deed wanneer ik over dingen praatte waardoor ze zich niet op haar gemak voelde.

Dus vroeg ik het natuurlijk bij de eerste gelegenheid aan mijn moeder.

‘Is Euny mijn petemoei?’

‘Ja.’

‘Waarom?’

‘Omdat ze een wijze vrouw is. En we hadden haar nodig.’

‘Waarom?’

‘Dat kan ik je nu niet vertellen.’

‘Ik vind haar niet aardig. Ze ziet eruit als een bedelares.’

Mijn moeder gaf geen antwoord.

‘En ze noemde me Juniper. Waarom deed ze dat?’

Mijn moeder schoot in de lach.

‘Dat is een speciale naam die ze voor jou heeft, jouw geheime naam. Ze fluisterde je die in je oor toen je een baby was. Later vertelde ze mij die naam en zei dat de geheime naam onthulde wie je echt was.’

Dit kwam me allemaal heel eigenaardig voor, maar niet zo eigenaardig als het feit dat mijn ouders deze vreemde vrouw hadden gevraagd om mijn petemoei te zijn. Ik ging naar buiten en wandelde door de greppels tussen de wallen om na te kunnen denken – een plek waar ik vaak wandelde als ik stilte en rust zocht. Daar, tussen die gras-muren, onder een grijze lentehemel, probeerde ik uit hoe die naam klonk en wat hij betekende.

‘Juniper. Juniper. Juniper!’

Terwijl ik die naam hardop zei, voelde ik plotseling een sterke innerlijke overtuiging. Het was alsof ik de wereld zag vanaf een andere plek, scherper en met een heel nieuw inzicht.

‘Juniper!’ Ik zei het steeds harder en uiteindelijk schreeuwde ik die naam zo hard als ik kon.

Het gezicht van een schildwacht keek verwijtend over de wallen heen.

‘Nou, nou!’ zei hij vriendelijk. Hij bedoelde dat harde geluiden een man wiens taak het was om te letten op plotselinge aanvallen van onze vijanden, konden alarmeren. Maar ik was klaar. Ik wist dat Euny, hoe vreemd het ook mocht zijn, gelijk had en dat Juniper mijn echte naam was. Later stelde ik mijn moeder een andere vraag.

‘Waar woont Euny?’

‘Ze komt uit het Andere Land.’ Dat betekende dat ze in het land woonde dat voorbij de boerderijen lag die onder de speciale bescherming van mijn vader vielen, in een gebied waar ze altijd gevaar liep door struikrovers en plundersaars belaagd te worden. ‘Is ze daar niet bang?’

‘Euny niet. Ik geloof niet dat ze ooit bang is.’

2 Gamal

Er was maar een persoon aan het hof die ik niet mocht en van wie ik het gevoel had dat zij mij ook niet aardig vond – en dat was mijn tante Meroot. Ze was de oudere zuster van mijn vader. Hij had altijd al van haar gehouden en haar bewonderd, dus als ik zei dat ik haar niet aardig vond, zei hij scherp tegen me dat ik niet zulke domme dingen moest zeggen. Toen ik een jaar of vier was stierf de man van Meroot onder mysterieuze omstandigheden. Mijn vader liet een huis voor haar bouwen in het Houten Paleis en ze kwam samen met haar zoon Gamal, die ongeveer even oud was als ik, bij ons wonen. In tegenstelling tot mijn vader die prachtig rood haar had en indrukwekkende diepblauwe ogen, had Meroot zandkleurig haar en waren haar ogen net koude, doffe saffieren. Ik had altijd het gevoel dat die ogen me kritisch bekeken vanachter hun gordijn van bijna witte wimpers. Gamal daarentegen was een knap blondharig jongetje dat helemaal niet op zijn moeder leek. Hij werd meteen een soort broertje voor me – we speelden, sliepen en aten vaak samen – maar we bleven zoveel mogelijk uit de buurt van Meroot. Meroot, over wie mijn vader altijd grapte dat ze een heel goede soldaat zou zijn geweest, was vastbesloten dat Gamal sterk en zonder angst zou opgroeien. Vanaf dat hij een baby was liet ze kleine wapenuitrustingen en zwaarden voor hem maken, en ze liet hem vechten en worstelen en boogschieten oefenen op een leeftijd waarop de meeste kleine jongens nog knikkerden of op zoek waren naar voegeleieren. Ze liet hem weinig kleren dragen 's winters zodat hij gehard zou worden (dit had tot gevolg dat hij eindeloos vaak verkouden was), ze dwong hem op de harde grond te slapen met maar een paar dekens en het eten te eten dat soldaten aten. Het was een zwaar leven.

Gamal was een toegewijde zoon voor zijn moeder, maar als gevolg van deze ontberingen was hij vaak in mijn vertrekken om weer

een beetje warm te worden bij het vuur, met een jas aan die Erith geïmproviseerd had uit een deken. Hij at alles op wat we over hadden en af en toe viel hij in slaap in een hoek van het vertrek. Ondanks de behandeling van zijn moeder was hij een vrolijke jongen die nooit klaagde, hard werkte aan die training die Meroot voor hem bedacht, maar die ook stiekem leerde lezen. Hij was heel muzikaal – een talent dat Meroot verspild vond aan een toekomstig soldaat. Het was maar goed dat ze niet wist dat hij uren bij ons thuis op elk muziekinstrument speelde dat hij maar te pakken kon krijgen. Hij componeerde ook liedjes en schreef er teksten bij. Er was een heel bijzonder liedje dat hij altijd zong, een slaapliedje. Het ritme van dat liedje speelt nog altijd door mijn hoofd.

‘Waar heb je dat geleerd?’ vroeg ik hem. Hij keek lichtelijk verward.

‘Dat heb ik geleerd van een vrouw,’ zei hij. ‘Een vrouw met blond haar, net als ik.’

‘Was ze je kindermisje?’

Gamal aarzde. ‘Ik weet het niet,’ zei hij.

Ik wist door zijn verwarring dat er iets geheimzinnigs aan het liedje was dat hij zelf ook niet kon verklaren.

Ik vond Meroot niet aardig, nog los van hoe ze Gamal behandelde. Ze *leek* altijd aardig tegen me te zijn en nam me bij haar op schoot en kustte me. Ze streelde mijn haar, zei vleiende dingen en bracht cadeautjes voor me mee als ze op reis was geweest. Maar er was iets aan haar waardoor ik me niet op mijn gemak voelde. Haar woorden klonken onecht en ik had altijd het gevoel dat ze, hoewel ze beweerde dat ze van me hield, me eigenlijk helemaal niet lief vond. Op een keer toen Gamal en ik, ongeveer vijf jaar oud, alleen met haar in haar vertrekken waren, kregen we ruzie over een stuk speelgoed, een houten vogel met bewegende vleugels. We schreeuwden tegen elkaar en pakten de houten vogel steeds weer van elkaar af. Plotseling boog Meroot zich met vlamme ogen voorover, gaf me een klap, griste het speelgoed uit mijn handen en gaf het aan Gamal. De ogen waarmee ze me aankeek, waren vol pure haat en ik deinsde terug. Ik heb haar daarna nooit meer vertrouwd.

Ik besefte al gauw dat mijn moeder haar lippen op elkaar klemde

als de naam van Meroot werd genoemd en dat ze haar nooit uitnodigde, behalve bij officiële gelegenheden waar het zou opvallen als ze er niet bij was. Op een keer toen tante Meroot weg was op een van haar reizen en Gamal heel gelukkig bij ons in huis woonde, zei ik tegen mijn moeder: 'Zou het niet fijn zijn als tante Meroot nooit meer terugkwam?' Mijn moeder lachte op die licht afkeurende manier die volwassenen hebben als ze het me je eens zijn, maar niet willen dat je het weet; maar ik kon zien dat ze hetzelfde gevoel had als ik, en dat ze, net als Erith en ik, het leuk vond Gamal te verwennen, alsof ze de invloed van Meroot wilde neutraliseren.

In die tijd was ik heel vaak bij mijn moeder. Ze was een vrouw die prijs stelde op haar eigen gezelschap en ze kon uren tevreden in haar vertrekken zitten lezen of naaien. Maar als ik thuis kwam na het spelen of paardrijden, was ze altijd blij me te zien en we hadden samen heel lange gesprekken.

Tijdens een van die gesprekken ontdekte ik tot mijn verbazing dat ook Meroot mijn petemoei was, net als Euny. Ik probeerde er met Erlain over te praten maar het enige wat ze zei was: 'Ze is de zuster van je vader.' Ze kreeg een koude uitdrukking op haar gezicht en haar mond stond afkeurend en ik had het vermoeden dat ze niet blij was geweest met die keus.

'Waarom is Meroot zo akelig tegen Gamal?' vroeg ik. 'Ze laat hem in die koude kamer slapen met veel te weinig dekens.'

'Ze wil een groot krijger van hem maken,' antwoordde ze. 'Zit niet met die beker te spelen, liefje. Dadelijk laat je hem vallen.'

'Ik kan geen groot krijger worden,' zei ik.

'Nee,' zei ze en keek me aan, 'jij zult een andere macht nodig hebben.'

'Wat voor andere macht?'

'Het is nog te vroeg om dat te zeggen.'

'Als ik een broer had, zou hij dan na vader over het koninkrijk regeren?'

'Ja,' zei mijn moeder toonloos.

'Maar als ik geen broer krijg?'

'Dat hangt van jou af,' zei ze. 'Van jouw macht. De kracht van de krijger is niet de enige macht die er is.'

Ik ging naar de greppel om na te denken en terwijl ik de met gras begroeide wal opklom, vroeg ik me af of ik macht had. Ik had het gevoel van niet, hoewel er *wel* een speciaal soort macht aan te pas was gekomen om water te vinden. Maar dat was gewoon gebeurd zonder dat ik erover had nagedacht. Ik begreep niet hoe dat erg nuttig kon zijn bij het regeren van een koninkrijk en ik kon me heel goed voorstellen dat als mijn moeder geen zoon zou krijgen, een machtige ridder of een verre neef het koninkrijk zou overnemen of... Gamal...!

Net toen zijn naam me te binnen schoot, raakte een kiezelsteentje zacht mijn hoofd. Er klonk een schreeuw van boven en Gamal gleed de helling af en plofte naast me neer. Het was net of ik hem hierheen had gehaald door aan hem te denken.

‘Gamal!’

‘Moeder is weg en ik heb de hele middag vrij van zwaardvechten. Laten we ergens heen gaan.’

We zadelden onze paarden en reden weg. We galoppeerden over de hei naar de zee. We reden naar een kleine vallei die tamelijk verlaten was en waar de paarden een spoor tussen de bomen volgden naar een stroompje dat naar zee leidde. Toen we op het zandstrand aankwamen, gooiden we onze kleren uit en doken de golven in. Toen we daarna op de rotsen in de zon lagen, deden we een spelletje om te zien hoe lang we op een rots konden blijven zitten voor de vloed over ons heen spoelde. We wisten wel dat als we te lang bleven zitten het echt gevaarlijk was, maar het was boeiend om te zien hoe lang de zee erover deed en hoe de zee af en toe koelbloedige uitvallen deed verder op het strand en daarna, alsof zij ons wilde misleiden, een hele lange tijd niet onze richting uitkwam.

‘Word jij *regulus* van Cornwall als mijn vader overlijdt?’ vroeg ik Gamal op de man af: ‘Is dat wat Meroot wil?’

Gamal kreeg een kleur. ‘Dat is wat ze wil, ja. Het betekent niet dat het ook zal gebeuren.’ En hij voegde eraan toe: ‘Jouw moeder kan nog een zoon krijgen.’

‘En als dat niet gebeurt?’

Gamal haalde zijn schouders op. Ik dacht even na en herinnerde me toen de woorden van mijn moeder.

‘De kracht van de krijger is niet de enige macht die er is,’ herhaalde ik mijn moeders woorden. ‘Er is nog een andere macht. Ik ben van plan uit te zoeken wat die macht is, en dan als mijn vaders dochter, na hem te regeren.’

Gamal keek me lang en aandachtig aan.

‘Ik hoop dat je dat doet,’ zei hij. ‘Zoals je weet wil ik musicus worden, geen heerser, hoewel moeder het nooit zal toestaan.’ Hij stond op alsof het spel met het tij hem niet meer interesseerde.

‘Als jij de macht hebt om te regeren en je doet het goed, zweer ik jou mijn trouw,’ zei hij. ‘Ik zou je graag willen dienen.’ Hij deed net alsof hij zijn muts van zijn hoofd lichtte (hij had natuurlijk helemaal niets op zijn hoofd) en maakte een diepe buiging voor me. Toen sprong hij op zijn paard en reed weg.

Ik was verbaasd en ontroerd door zijn reactie, door de genegenheid en trouw in zijn grijze ogen en door het feit dat hij mijn aanspraak op de troon niet belachelijk maakte. Maar ik voelde me plotseling heel zwak en bang.

Het was zo’n beetje rond deze tijd dat ik begon te dromen een droom die altijd hetzelfde was behalve dat de gebeurtenissen telkens weer een beetje verder gingen. Ik werd iedere keer wakker met het gevoel dat er iets was dat ik met die droom zou moeten doen, alleen had ik geen idee wat. Dat gevoel was eerst heel zwak maar werd steeds sterker.

Het eerste gedeelte van de droom was vredig en mooi. Er stond een hazelaar en volle maan scheen, die alle bladeren en takken van de boom deed oplichten tot ze glansden als juwelen. Daarna ging de droom over in een gevoel van vliegen in een nachthemel bezaaid met sterren. Tot op dit punt was de droom heerlijk, maar dan bevond ik me plotseling in een donkere tunnel. Ik was niet alleen ik was aan het rennen, doodsbang, met een paar anderen en er klonk een oorverdovend geluid in onze oren dat ik niet kon thuisbrengen was het de donder? Alsof het geluid en de herrie nog niet genoeg waren, hing er ook een vreemde lucht, als van een wild dier, dat je een gevoel van angst gaf. Op mijn moeders advies sprak ik deze droom met een van de sterrenwichelaars die aan

het hof verbonden waren, maar hoewel de mensen van mijn volk dromen heel belangrijk vonden, leek hij niet graag te willen nadenken over de betekenis van deze droom. Ik denk dat hij bang was dat hij een vreselijk ongeluk moest gaan voorspellen, of zelfs erger, en dat hij er daarom liever niet over nadacht. Dus worstelde ik er in gedachten zelf mee, maar los van het feit dat ik me herinnerde dat we het hout van een hazelaar hadden gebruikt om water te vinden op de dag dat het twijgje in een slang was veranderd, kon ik er niets mee.

Naarmate ik ouder werd, bracht ik minder tijd door met Erith en meer met mijn leermeesters en mijn moeder. Ik hield van leren, meestal tenminste, en had de beste leermeesters. Ik was allang veel verder dan Gamal, die het grootste gedeelte van de dag doorbracht met gespeelde veldslagen op het grasveld waar de mannen schoten, worstelden en met hun wapens oefenden. Alleen met muziek, hoe moe en ontwricht zijn vingers ook waren van het oefenen overdag, overschaduwde hij mij volkomen. Hij speelde prachtig harp en fluit en kon ook mooi zingen met een kristalheldere, engelachtige sopraanstem. Meestal kwam hij me 's middags opzoeken, bezweet, moe en hongerig na een dag worstelen of paardrijden of zwaardvechten. Ik had dan ook mijn werk van die dag af – schrijven, vertalen en naar mijn vader luisteren als hij uitspraak deed in een moeilijke zaak. Erith bracht ons dan geurig water om ons op te frissen en we trokken andere kleren aan. Dan aten we wat fruit of snoepgoed en gingen spelen. Zelfs Meroot verbood dit niet. Op dagen dat het regende schaakten we of maakten we muziek. Op dagen dat het mooi weer was, wandelden we of reden we paard en kwamen dan tegen de avondschemering thuis om samen voor het vuur een stoofschotel of gebraden gevogelte te eten.

We speelden ook samen met Maan die het leuk vond over onze armen te lopen en op onze schouders te gaan zitten. Het leek wel of hij naar onze gesprekken luisterde, zijn kopje opzij, en met een aandachtige, kritische uitdrukking op zijn kop die onweerstaanbaar grappig was. Gamal stelde hem vaak vragen en antwoordde dan zelf met een uilestemmetje: 'Wat *heeft* Ninnoc vandaag toch een slechte bui, vind je niet, Maan?' vroeg Gamal dan en gaf zelf

uilachtig antwoord: ‘Ik weet niet wat je te klagen hebt. Ik moet het iedere dag met haar stellen.’

Gamal en ik hadden een geheim samen. Als hij dag in dag uit terugkwam van zijn werk als leerlingsoldaat, had hij vaak een snee of kneuzingen. Een lange schram op zijn gezicht, een lelijke wond op zijn been, een verrekte schouder, een verstuikte enkel. Ik maakte de wonden schoon, deed er zalf op, verbond ze, tot we op een goede dag iets vreemds merkten. De verwondingen werden vaak al beter zodra ik ernaar keek, of ze aanraakte en vaak zelfs voor ik het verband had gepakt.

‘Tegen niemand zeggen!’ smeekte ik hem, plotseling verlegen met die ontdekking.

‘Wat doe je eigenlijk?’ vroeg hij me. Dat was het hem nou juist. Ik deed helemaal niets, keek alleen maar naar de pijnlijke plek en raakte die aan en deed blijkbaar dat wat er nodig was om de verwonding beter te laten worden.

‘Ik vraag me af wat je *niet* kunt genezen,’ ging Gamal verder. Een week later kregen we de gelegenheid om daar achter te komen. Hij kwam thuis met een gebroken arm na een worstelpartijtje waarbij hij was uitgegleden en gevallen. Zijn leraar stond bij de deur op hem te wachten om hem naar de beenzetter te brengen, maar Gamal wilde per se eerst naar mij toe. Toen ik zijn gezicht zag, verwrongen van de pijn, en de beschermende manier waarop hij zijn arm hield, stak ik mijn hand uit en raakte hem heel zacht aan. Deze keer, omdat het zo belangrijk was om hem beter te maken, concentreerde ik me echt heel hard op zijn gebroken arm. Er gebeurde niets. We hadden de begrenzing van mijn macht ontdekt. Schaafwonden, sneeën, schrammen en blauwe plekken kon ik aan, maar de rest was boven mijn macht.

3 De hazelaar

Euny had nooit meer iets tegen me gezegd sinds die dag in de stal, wat ik nogal vreemd vond voor een petemoei. Ik zag haar misschien twee keer per jaar in Kasteel Dore als ze doelbewust afstevende op mijn vaders vertrekken. Ik merkte dat ze altijd uren bij hem bleef als ze kwam, maar daarna, haar neus ophalend voor de feestelijkheden en cadeaus waarmee we onze meeste gasten onthaalden, vertrok ze altijd weer even eenvoudig als ze was gekomen, en begon haar lange wandeling terug naar de geheimzinnige plek waar ze woonde in het Andere Land. Ik had geen idee waar zij en mijn vader over praatten.

Maar op een dag veranderde er iets. Erith kwam de kamer binnen waar ik aan het kalligraferen was. Ik herinner me nog dat ik een A met een piepklein mannetje dat schrijflings op de dwarsstreep zat en met zijn been schommelde, met goud aan het versieren was. Ze zei: 'Koning Mark wil je spreken. Nu meteen.' Ze draaide zich abrupt om en liep de kamer weer uit. Ik zuchtte – ik was fijn aan het werk en geërgerd omdat ik gestoord werd, maar mijn vader was niet iemand die je kon laten wachten. Ik vermoed dat het komt omdat die dag mijn leven veranderde, dat ik me nog steeds alles herinner: hoe het kalligrafisch schrift eruit zag, de schitterende herfstdag en zelfs de jurk die ik aanhad – blauw met een zijden ceintuur die was versierd met juwelen.

Mijn vader zat op de grote zetel die hij gebruikte als hij mensen officieel ontving en op een kleinere zetel naast hem zat Euny, kaarsrecht. Ze groette me niet en schonk niet eens aandacht aan me. Ik ging op een nog kleinere stoel zitten en voelde me plotseling onbeduidend en verlegen.

'Wij hebben met elkaar gesproken,' zei mijn vader, 'Euny en ik, over jouw toekomst. Zoals je weet is het de gewoonte in dit land om een kind van adel een jaar of twee naar een ander huis te

sturen als onderdeel van de opvoeding. Gewoonlijk zijn dat jongens, maar in dit geval zijn de omstandigheden ongewoon. Euny, als jouw petemoei, heeft voorgesteld dat we jou over ongeveer een jaar naar haar zullen sturen om een tijdje bij haar te wonen. Zij denkt, en ik ben het met haar eens, dat zij jou een aantal waardevolle dingen kan leren.’

De uitdrukking op mijn gezicht moet hebben verraden hoe vreselijk ik het idee vond om bij Euny te moeten wonen, want mijn vader fronste zijn wenkbrauwen tegen me. Ik was vergeten dat hoe ont-hutst ik ook was, hij van me verwachtte dat ik liet zien dat ik goede manieren had.

‘Hier weggaan!’ zei ik. ‘Weg van u en Erith en moeder en Gamal en alle anderen? Om *in het Andere Land* te gaan wonen?’

‘Er zal je niets overkomen.’

Ik was zo van streek dat ik voelde hoe mijn onderlip begon te beven en de tranen in mijn ogen dreigden te springen. Euny begon te praten, maar wat ze zei was ook niet erg geruststellend.

‘Het is nodig,’ zei ze. ‘Er zijn dingen die je moet leren – hier word je veel te veel verwend – dingen die alleen ik je kan leren. Ik ben je petemoei en ik eis het recht op om jou te onderwijzen.’

‘Ik wil niet,’ mompelde ik koppig.

‘Een jaar en een dag,’ ging Euny verder alsof ik niets gezegd had.

‘Dat moet genoeg zijn. Je zult over ongeveer een jaar naar me toe komen. Ik zal je geen bericht sturen – je zult het weten als het zover is. Kom alleen, lopend, met alleen maar wat schone kleren – meer heb je niet nodig.’

‘Goed,’ zei mijn vader. ‘Dat is afgesproken.’ Dit was voor mij het teken om te vertrekken en met tegenzin stond ik op. Euny liep achter me aan en toen we buiten de deur stonden, keek ze me met een nogal wolfachtig lachje aan en siste door haar tanden dat ene woord: ‘Juniper!’, bijna alsof ze een grapje maakte. Toen draaide ze zich om en liep weg.

Ik was heel erg geschokt door het gesprek. Ik besprak het met Erith die verontwaardigd was bij het idee dat ik ergens heen zou gaan zonder haar, en ik vertelde het aan mijn moeder Erlain, die met me meevoelde, maar natuurlijk, hoe kon het ook anders, de

kant van mijn vader koos. Maar ze wierp wel een nieuw licht op de zaak.

‘Wij hebben het gehad over de macht die je op een dag misschien nodig zult hebben,’ zei ze. ‘Ik denk dat het nog te vroeg is om te zeggen of je die hebt, of dat je die zou moeten uitoefenen, maar Euny is iemand die macht heeft. Daarom hebben we haar gekozen als jouw petemoei. Ze heeft gelijk – je zou veel van haar kunnen leren.’

Dit maakte het hele idee iets beter te verteren, maar tegelijkertijd vond ik het vreselijk om alle plekken en alle mensen die ik kende te moeten verlaten en in het Andere Land te moeten gaan wonen.

‘Hoe ziet Euny’s huis eruit?’ vroeg ik mokkend.

‘Dat weet ik niet. Ik ben er nog nooit geweest. Ik heb gehoord dat het naast een grote heuvel staat – een *tor*, vlakbij de zee en ik denk dat ze zichzelf als een soort bewaker van die heuvel beschouwt.’

Op een bepaalde manier kikkerde ik daar wat van op – het idee om bij de zee te wonen trok me wel aan – maar ik was nog steeds in de war. En gekwetst.

‘Jullie sturen me naar het Andere Land om in een huis te gaan wonen dat jullie nog nooit hebben gezien? Het Andere Land is *gevaarlijk* – dat weet iedereen. Ik kan gemakkelijk gedood worden door struikrovers of door onze vijanden. Dat schijnt geen van jullie beiden iets te kunnen schelen. En Euny is zo vies en vreselijk.’

Zelfs als ik de gevaren van het Andere Land buiten beschouwing liet, begreep ik absoluut niet waarom mijn ouders zoveel vertrouwen in Euny hadden. Ik vond Euny niet aardig, en vertrouwde haar ook niet en haar vossen en haar armoede vond ik beangstigend.

Mijn moeder aarzelde.

‘De christenen zeggen dat er geen magie is – dat de wereld wordt geregeerd door de liefde. Ik zou niet kunnen zeggen of ze gelijk hebben. Onze voorvader Arthur was een christen maar geloofde ook in magie,’ zei ze. ‘*Dit* koninkrijk lijkt geleid te worden door magie, goede magie en slechte magie. Voor diegenen die de kant van de goede magie kiezen, is het belangrijk om machtige bond-

genoten te hebben die ook voor goede magie kiezen. Euny is jouw vaders sterkste bondgenoot en dat kan belangrijk zijn.’

Erlain vertelde me dit allemaal heel ernstig en hoewel ze eenvoudige woorden gebruikte, was het net alsof ze tegen een volwassene praatte. Op de een of andere manier wist ik, zonder het echt te begrijpen, dat ik Euny’s leerling zou moeten worden.

Ik vroeg me af wanneer. Euny had gezegd over ongeveer een jaar en dat ik zou weten wanneer het zover was, maar ik kon me niet voorstellen hoe. Hoe dan ook, een jaar leek nog heerlijk ver weg. Na mijn gesprek met Erlain dacht ik er heel lang niet meer aan dat ik naar Euny ging, of, als het wel door mijn hoofd speelde, dacht ik dat het misschien nooit echt zover zou komen.

De herfst gleed over in een winter met veel sneeuw en er leek weinig veranderd te zijn in mijn leven. Behalve dat ene. De droom van de hazelaar kwam steeds vaker terug. Ik was altijd weer verrukt van de schoonheid van die hazelaar – hij vervulde me met een soort verlangen, dat ook een soort vreugde was, het gevoel dat ik het toppunt van geluk zou bereiken als ik hem gevonden had. Soms werd ik dan op dat punt wakker en stroomden er tranen van geluk over mijn wangen. Maar veel vaker was ik weer in die tunnel en rende in paniek weg van het vreselijke lot dat mij en mijn metgezellen achtervolgde en dat werd voorafgegaan door dat ondraaglijke geluid en die ondraaglijke stank.

Ik vertelde Gamal over het gesprek met Euny. Hij was er zo door gefascineerd dat hij meteen naar huis ging om het aan Meroot te vertellen. Hij zei later dat ze er ‘heel boos’ om was geweest. Ik kon me niet voorstellen waarom Meroot hier boos om zou moeten worden, maar ik vond het helemaal niet erg dat het zo was.

Ik groeide hard dat jaar en had het gevoel dat ik veel meer dingen begon te begrijpen. Ik speelde iedere dag harp, ik leerde een heleboel beroemde liedjes van mijn volk zingen, ik bestudeerde de sterren, de leer van de astrologie, ik las Latijn en kon, vond ik zelf, mooi schoonschrijven. Mijn vader nam me vaker mee naar zijn raadsvertrek als hij naar een geschil luisterde en vroeg me na afloop wat ik van zijn beslissing vond. Ik ging me meestal zo halverwege alle uiteenzettingen vervelen en ging dan dagdromen.